

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 61/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti SLOVENSKÁ MEDIÁLNA AGENTÚRA, s. r. o., Sládkovičova 7, Bratislava, IČO 35718854, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Roštár – Slovák, s. r. o., Révová 7, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Martin Roštár, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cbi 20/2015 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti SLOVENSKÁ MEDIÁLNA AGENTÚRA, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. augusta 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti SLOVENSKÁ MEDIÁLNA AGENTÚRA, s. r. o., Sládkovičova 7, Bratislava, IČO 35718854 (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cbi 20/2015 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

2. Vec sťažovateľky bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená 17. októbra 2019 sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola predbežne prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu) a sudcovia Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v napadnutom konaní okresného súdu vystupovala v procesnom postavení žalobkyne vo veci určenia právneho dôvodu (pravosti), výšky a vymáhateľnosti popretej pohľadávky. Následne uviedla genézu jej úkonov v uvedenom konaní, ako aj úkonov, ktorých sa zúčastnila. Namietla, že okresný súd v napadnutom konaní okresného súdu po začatí konania, ktoré bolo začaté na základe návrhu na začatie konania z 24. júla 2015, nepostupoval bezodkladne. K tomu dodala: *„... konajúci súd po začatí konania, nepostupoval bezodkladne, pričom od začatia konania (júl 2015) až do vyhlásenia rozsudku súdom prvej*

inštancie (november 2018 – pričom práve až na november 2018 konajúci súd vytýčil prvé pojednávanie vo veci, na ktorom zároveň vo veci rozhodol) mal prvoinštančný súd dostatočný priestor na posúdenie veci, vykonanie dokazovania a na vyhlásenie meritórneho rozhodnutia...“

4. Ďalej sťažovateľka uviedla, že svojím podaním zo 7. mája 2019 označeným ako „*Sťažnosť žalobcu na prietahy*“, ktoré adresovala predsedovi okresného súdu, žiadala o prešetrenie dôvodov vzniku prietahov v napadnutom konaní okresného súdu. Zo strany predsedu okresného súdu na ňu dostala odpoveď listom z 27. júna 2019 „*Sťažnosť na prietahy v konaní pod spisovou značkou 26Cbi/20/2015 – Odpoveď*“. V tejto odpovedi predseda okresného súdu sťažovateľkinu sťažnosť čiastočne uznal ako dôvodnú, a to v období od 1. marca 2016 do 7. novembra 2016 a v období od 1. februára 2017 do 26. septembra 2018. Sťažovateľka dodala, že namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré boli porušené v dôsledku konania, resp. nekonania okresného súdu v napadnutom konaní okresného súdu.

5. Zároveň sťažovateľka uviedla: „*V predmetnej veci medzičasom Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol rozsudkom č. k. 43CoKR/7/2019-215 zo dňa 09.05.2019 o odvolaní podanom žalovaným voči rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 26Cbi/20/2015-160 zo dňa 27. 11.2018, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, a žalobe sťažovateľa v celom rozsahu vyhovel.*“ V závere uviedla, že postup okresného súdu v napadnutom konaní okresného súdu bol zdĺhavý a nevykazoval plynulé a efektívne konanie a podľa jej názoru ide o konanie so zbytočnými prietahmi. Sťažovateľka zachovanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti odvodila od dvojmesačnej lehoty plynúcej od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43 CoKR 7/2019-215 z 9. mája 2019 (ďalej len „*rozsudok krajského súdu*“), ktorý nadobudol právoplatnosť 10. júna 2019.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 26Cbi/20/2015 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov vyplývajúce z čl. 48 ods. (2) Ústavy SR postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 26Cbi/20/2015 porušené bolo.

3. Okresný súd Banská Bystrica je povinný do dvoch mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 100.000,-€, a to na účet sťažovateľa.

4. Okresný súd Banská Bystrica je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v celom rozsahu na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa,

ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

14. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky spočíva v namietanom porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní okresného súdu.

15. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo

na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 329/2019).

16. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie okresného súdu bolo ukončené vydaním rozsudku okresného súdu č. k. 26 Cbi 20/2015-160 z 27. novembra 2018, ktorý na základe potvrdzujúceho rozsudku krajského súdu nadobudol právoplatnosť 10. júna 2019.

17. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 71/2018).

18. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už súd rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

19. Ústavný súd vychádza aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte môže dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (III. ÚS 71/2018).

20. Vzhľadom na už uvedené preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu